

סילבוס שיטות וכלי ניהול מתקדמים

פרונטלי	סוג הקורס:
2 נ"ז	היקף נ"ז:
תשפ"ו	שנת לימודים:
556005	מס' הקורס:
טלפון 054-6534365 דוא"ל Daphna.Brueller@biu.ac.il	פרטי התקשרות:

א. תוכן ומטרות הקורס

היכולת לנהל היא אחד הכישורים החשובים ביותר בימינו. בעולם עסקי בו התחרות בין ארגונים גוברת מיום ליום, על מנת להשיג יתרון תחרותי נדרשים מנהלים לפתח כישורים וידע לניהול בתנאי אי-ודאות. לפיכך, על מנהלים המעוניינים לייצר ערך עבור ארגונם להבין את המשתנים המשפיעים על הסביבה העסקית והארגונית בה עליהם לפעול ולקבל החלטות.

ארגונים שונים עשויים להיבדל משמעותית זה מזה, ועל מנת לפתח את הפרספקטיבות המתאימות לגיבוש תכנית ניהולית שתביא להשגת יעדי הארגון, יש להבין את העקרונות לפיהם פועל הארגון, וללמוד להכווין את פעולתו.

בקורס זה נלמד לפתח חשיבה ביקורתית לגבי סוגיות שונות בניהול, לזהות את המשתנים העיקריים המגדירים את הניהול בארגונים השונים, ולגבש תכניות ניהוליות לטווחי זמן שונים.

בחלקו הראשון של הקורס נכיר שיטות וכלים לתכנון, ארגון מנהיגות ובקרה ברמות הניהול השונות. בהמשך נעסוק בתהליכי העבודה המבוצעים בצוותים, תוך התייחסות לסוגי צוותים ומאפייניהם, בדגש על צוותים וירטואליים וכן באתיקה בארגונים. בחלקו השלישי והאחרון של הקורס נדון בתהליכי שינוי וחדשנות ובתרבות ארגונית.

במסגרת הקורס ישולבו ניתוחי אירוע ככלי לניתוח תהליכים ופרקטיקות ניהוליות בארגונים. הקורס מתמקד באלמנטים שונים בניהול, הישימים לכל סוגי הארגונים ובמסגרתו יוקנו הידע והמיומנויות הבאים:

ידע

- כלים ופרקטיקות רלבנטיים ברמות הניהול השונות
- גישות לשיפור ביצועים ולהגדלת אפקטיביות הניהול
- צמיחה מתפקידי ניהול טכני/פונקציונלי לניהול כללי

מיומנויות

- גיבוש ראייה מערכתית לגבי ארגונים
- ניתוח תהליכי שינוי ארגוני, מתכנן עד יישום
- ניתוח בעיות ניהוליות והערכת אפשרויות פעולה שונות

ב. מהלך השיעורים

הקורס הינו משולב: חלקו פרונטלי וחלקו משלב הרצאות מתוקשבות. בפתחו של כל פרק תועברנה הרצאות ולאחריהן תועלנה לאתר הרצאות מתוקשבות להעמקה ויישום החומר הנלמד. באתר הקורס ניתן יהיה למצוא את המצגות וכן תרגילים, חומרים רלוונטיים ועדכונים במהלך הקורס.

נושאי הלימוד בחלק הראשון של הקורס (הרצאות 1-5):

- תפקידי המנהל ואתגרי הניהול המרכזיים (הרצאת מבוא פרונטלית והרצאה מתוקשבת)
- תכנון ברמות הניהול השונות (הרצאה פרונטלית, ניתוח אירוע והרצאה מתוקשבת)
- תכנון אסטרטגי (הרצאה מתוקשבת)
- ארגון, ותהליכי עבודה ניהוליים (הרצאה פרונטלית והרצאה מתוקשבת)
- שיטות וסוגי בקרה (הרצאה מתוקשבת)

נושאי הלימוד בחלק השני של הקורס (הרצאות 6-8):

- תהליכי ושיטות עבודה בצוות (הרצאת מבוא והרצאה מתוקשבת)
- סוגי ומאפייני צוותים (הרצאה פרונטלית)
- צוותים גלובליים (הרצאה פרונטלית וניתוח אירוע)

נושאי הלימוד בחלק השלישי של הקורס (הרצאות 9-13):

- מבנים ארגוניים (הרצאת מבוא פרונטלית)
- תרבות ארגונית (הרצאה פרונטלית והרצאה מתוקשבת)
- טיפולוגיות של תרבות ארגונית (הרצאה פרונטלית והרצאה מתוקשבת)
- כלים לניהול שינוי ארגוני (הרצאה מבוא והרצאה מתוקשבת)
- חדשנות בארגונים (הרצאה פרונטלית וניתוח אירוע)

להלן לויז השיעורים :

מס' שיעור	נושא השיעור	תכני הלימוד	חומר קריאה	למידה פעילה
1	מבוא לניהול (1)	דרגי ותפקידי ניהול, מיומנויות וכישורים נדרשים.	פרק 1	הרצאה
2	מבוא לניהול (2)	גלובליזציה, רשתות חברתיות, כלכלה שיתופית ונושאים נוספים כמעצבי מאפייני הניהול הנוכחיים	פרק 4	הרצאה ודיון
3	תכנון (1)	תכנון בתנאי אי וודאות	פרק 7	הרצאה ודיון
4	תכנון (2)	תכנון תרחישים.	פרק 8	הרצאה וניתוח אירוע
5	ארגון (1)	מבנים ארגוניים שונים	פרק 10	הרצאה
6	ארגון (2)	ריכוזיות, ביזוריות, סמכות, אחריות והיררכיה בארגון		הרצאה ניתוח אירוע ודיון
7	מנהיגות (1)	מנהל מול מנהיג, תכונות ומאפייני המנהיג		הרצאה
8	מנהיגות (2)	מודלים מרכזיים במנהיגות	פרק 15	הרצאה ודיון
9	בקרה	שיטות וסוגי בקרה		הרצאה ודיון
10	ניהול צוות	סוגי צוותים, מאפייני צוות, שלבי התפתחות צוות	פרק 18	הרצאה
11	חדשנות ושינוי ארגוני	היערכות, ליווי וניהול תהליכי חדשנות ושינוי ארגוני	פרק 11	הרצאה וניתוח אירוע
12	תרבות ארגונית	מאפייני וסוגי תרבות ארגונית		הרצאה וניתוח אירוע
13	תרבות ארגונית (המשך) סיכומים			הרצאה והשתתפות פעילה

ג. חובות הקורס:

דרישות קדם: אין

מרכיבי הציון הסופי::

- עבודה המוגשת באופן אינדיווידואלי – 10% מהציון הסופי.
- מבחן מסכם – 90% מהציון הסופי.

ד. ביבליוגרפיה:

ספר הלימוד:

- Daft, Richard L. (2021). *Management* 14th Edition. Cengage Learning.

קריאת רשות:

- Alexy, O. (2022). How flat can it get? From better at flatter to the promise of the decentralized, boundaryless organization. *Journal of Organization Design*, 11(1), 31-36.
- Barthelemy J., Mottis N. (2025). To Drive Innovation, Create the Conditions for Serendipity. *HBR*. <https://hbr.org/2025/05/to-drive-innovation-create-the-conditions-for-serendipity>
- Finkenstadt, D. J., Sotiriadis, J., Guinto, P., & Eapen, T. (2024). Contingency scenario planning using generative AI. *California Management Review Insights*. <https://cmr.berkeley.edu/2024/01/contingency-scenario-planning-using-generative-ai>
- Nohria, N., Joyce, W., & Roberson, B. (2003). *What really works* (p. 42). https://amp.tuck.dartmouth.edu/assets/ee/files/What_Really_Works.pdf
- Robbins, Stephen P., Judge, Timothy A., Vohra, Neharika (2019). *Organizational Behavior*. 18th Edition. Pearson Education.